

**Andrzej Żaki, S. Urbański, J.
Orłowski, E. Bełtowska**

Wytrzyszczka, pow. Brzesko

Informator Archeologiczny : badania 1, 382-383

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W r.b. badaniami objęto niewielką część grodziska. Planowana jest kontynuacja w celu uchwycenia stratygrafii obiektu przy czym na terenie nowożytnego omentarza położonego w fosie i na podzamczu badania mają być wykonane metodą wierceń.

W Y T R Z Y S Z C Z K A,
pow. Brzesko

Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Krakowie

Badania prowadził doc. dr Andrzej Zaki przy współpracy S. Urbąskiego, J.Orłowskiego i E.Bełtowskiej, finansował WKZ w Krakowie.

Badania miały charakter głównie konserwatorski i poprzedzały prace porządkowe oraz zabezpieczające jakie mają być tu podjęte.

Obiektem badań były ruiny zameczku zwanego Tropsztyn na urwistym brzegu Dunajoa (dziś kraniec jeziora Czchowskiego u ujścia Łososiny). Chronologia zameczku nie była bliżej określona. Ze źródeł pisanych wynikało, że nie istniał on już w r. 1606. Jedyne jego planik wykonał Szczęsny Korawski w drugiej połowie w.XIX.

Prace ograniczyły się do wstępnej inwentaryzacji architektonicznej zachowanych murów oraz przekopu zwiadowczego przez całą szerokość zameczku. Dodatkowo wykonano dwa małe wykopy sondażowe. Odkrytki ujawniły dwie główne warstwy kulturowe pochodzące z około w. XIV-XVI, oraz relikty murów średniowiecznych. Znaleziono wiele przedmiotów żelaznych związanych szczególnie z dawnym uzbrojeniem, a także interesujący

zestaw kafli renesansowych bez polewy. Weryfikacja planu Morawskiego wykazała znaczne różnice w zestawieniu z faktycznie istniejącymi murami.

Po zakończeniu obecnego etapu prac, w przekopie zwiadowczym przywrócono nawierzchnię do poziomu z ostatniego okresu użytkowania zamku (w. XVI). Poziom ten - podobnie jak analiza architektoniczna wątków murów - jest punktem wyjściowym dla prac porządkowania i konserwacji ruin.

W Y Ż N I A P O L A N A
S M R E C Z Y Ń S K A -
- Tatrzański Park Narodowy

Muzeum Archeologiczne i
Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził prof. dr Andrzej Nadolski, przy udziale mgr Magdaleny Blombergowej i mgra Andrzeja Nowakowskiego, finansował - Uniwersytet Łódzki.

Badania gospodarczych budynków pasterskich na Hali Smreczyńskiej miały charakter prac kompleksowych. Obok archeologów, udział wzięli specjaliści z innych dyscyplin w osobach: dr Zofia Paryska-Radwańska - botanika i dr Barbara Manikowska - gleboznawstwo.

Dane etnograficzne i źródła pisane wskazują, że początki pasterstwa na Hali Smreczyńskiej sięgają co najmniej pierwszej połowy XVII wieku. Można jednak liczyć się z wcześniejszym wypasem bydła i owiec. Dokumenty i nadania z XVII wieku potwierdzały zapewne fakt wcześniejszego zaistnienia.

Celem tegorocznych badań, stanowiących kontynuację akcji z roku ubiegłego, było wyjaśnienie następujących zagadnień: